

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
БІЛОЦЕРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ АГРАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ДНУ «ІНСТИТУТ МОДЕРНІЗАЦІЇ ЗМІСТУ ОСВІТИ»
ДУ «НАУКОВО-МЕТОДИЧНИЙ ЦЕНТР ВИЩОЇ
ТА ФАХОВОЇ ПЕРЕДВИЩОЇ ОСВІТИ»**

**Всеукраїнська науково-практична конференція
здобувачів вищої освіти**

«МОЛОДЬ – АГРАРНИЙ НАУЦІ І ВИРОБНИЦТВУ»

Актуальні проблеми ветеринарної медицини

22-23 квітня 2025 року

**Біла Церква
2025**

УДК 001.895:338.43:378-053.6:636.09(063)

РЕДАКЦІЙНА КОЛЕГІЯ

Шуст О.А., д-р. екон. наук, ректор.

Варченко О.М., д-р. екон. наук.

Димань Т.М., д-р с.-г. наук.

Філіпова Л.М., канд. с.-г. наук.

Царенко Т.М., канд. вет. наук.

Куманська Ю.О., канд. с.-г. наук.

Козій Н.В., канд. вет. наук.

Славінська О.В., начальник редакційно-видавничого відділу.

Відповідальна за випуск – **Славінська О.В.**, начальник редакційно-видавничого відділу.

Актуальні проблеми ветеринарної медицини: матеріали всеукраїнської науково-практичної конференції здобувачів вищої освіти. 22-23 квітня 2025 р. Білоцерківський НАУ. – 282 с.

Збірник підготовлено за авторською редакцією доповідей учасників конференції без літературного редагування. Відповідальність за зміст поданих матеріалів та точність наведених даних несуть автори.

mastitis-metritis-agalactia in pig farms in Switzerland. Schweizer Archiv fur Tierheilkunde, 157(12), 689-696.

2. Moura, R., Caldara, F., Foppa, L., Machado, S., Nääs, I., Garcia, R., Gonçalves, L. (2018). Correlation between urinary tract infection and reproductive performance of sows. Revista Brasileira de Zootecnia. 47. doi:10.1590/rbz4720180073.

3. Березовський Р. Синдром ММА: заходи профілактики та лікування репродуктивних проблем у свиноматок / Р. Березовський // Прибуткове свинарство. – 2018. – № 4 (46). Режим доступу: <http://profisvine.pigua.info/indexukr.php?action=issue&id=51>.

4. Angjelovski B., Cvetkovikj A., Mrenoshki S., Radeski M., Cvetkovikj I., Ratkova M., and Dovenski T.. 2016. Bacteria associated with clinical postpartum dysgalactia syndrome in farmed sows in the Republic of Macedonia. Turk. J. Vet. Anim. Sci. 40(6):776–781. doi: 10.3906/vet-1602-102.

5. Kemper N. Update on postpartum dysgalactia syndrome in sows. J Anim Sci. 2020 Aug 18;98(Suppl 1):S117-S125. doi: 10.1093/jas/skaa135. PMID: 32810252; PMCID: PMC7433910.

6. Geetha,T. and Gnanaraj,P. T. (2017). English, Journal article, India, 0019-6479, 94, (12), Chennai, Indian Veterinary Journal, (56–57), Indian Veterinary Association, A case report of Mastitis-Metritis-Agalactia syndrome (MMA) in a sow.

7. Randomised Controlled Trial on Prophylaxis of Mastitis–Metritis–Agalactia Syndrome in Swine using Caulophyllum Logoplex and Lachesis Logoplex

УДК: 619:616-08:618

САЄНКО С.А., здобувач вищої освіти

Науковий керівник – **ЛОТОЦЬКИЙ В.В.**, канд. вет. наук

Білоцерківський національний аграрний університет

ОБґРУНТУВАННЯ ТА ЕФЕКТИВНІСТЬ ЗАСТОСУВАННЯ ПРЕПАРАТУ «ЦЕФГЕН» ДЛЯ ЛІКУВАННЯ КОРІВ ЗА ПІСЛЯРОДОВОГО МЕТРИТУ

Встановлено, що лікування корів з післяродовим гнійно-катаральним метритом із застосуванням етіотропного препарату «Цефген» разом з «Утеротоном» та «Тривітом» зумовило одужування 85,7 % хворих корів за 6,8 діб та продовженість сервіс-періоду $78,4 \pm 11,7$ діб та заплідненість після першого осіменіння 66,6%. Порівняно з терапевтичною ефективністю схеми, де використовували «Гістеродев», спостерігалось скорочення терміну зникнення клінічних ознак метриту, кількості корів, що одужали, зменшення терміну сервіс-періоду та збільшення результативності осіменіння на 16,6%.

Ключові слова: корови, метрит, лікування, сервіс-період, заплідненість.

Патогенетичним підґрунтям гінекологічної патології та порушення фертильності у високопродуктивних корів є акушерські хвороби, що виникають у післяродовий період, насамперед – метрит [1, 2]. Тому своєчасне та ефективне лікування запалення матки є стратегічною основою профілактики анафродизії та неплідності, що забезпечує високий рівень репродукції молочного стада [3].

Основною причиною розвитку післяродового метриту є потраплення у порожнину матки грампозитивних і грамнегативних бактерій, (зазвичай піогенної дії), грибової інфекції [4]. А сприючими факторами вважають атонію матки, затримання посліду, надавання рододопомоги, травмування тканин родового каналу, субінволюцію, кальцієвий дефіцит, ендокринні розлади, метаболічні порушення, зниження імунологічної реактивності, мастит, гнійно-некротичні ураження в ділянці пальців тощо [5–7].

Лікування корів за післяродового метриту повинно бути комплексним, але в основі терапевтичної схеми завжди знаходиться застосування етіотропних препаратів, які повинні бути активні проти збудників та мати короткий курс.

Метою наших досліджень було розробити та визначити порівняльну ефективність лікування високопродуктивних корів за післяродового метриту з використанням препарату «Цефген».

Дослідження виконували в умовах молочної ферми НВЦ БНАУ, на коровах голштинської породи, хворих післяродовим гострим гнійно-катаральним метритом. У

дослідній групі лікування проводили за схемою, яка включала в себе внутрішньоматкове введення «Цефгену», до складу якого входить синергуюча комбінація двох діючих речовин – цефалексину моногідрату і гентаміцину сульфату, диметилсульфоксиду та піноутворюючої основи на 1-у та 3-ю добу лікування. Зазначені діючі речовини ефективно діють на грампозитивні і грамнегативні бактерії такі як: *Streptococcus*, *Staphilococcus*, *E.coli*, *Pseudomonas aeruginosa*, *Klitsiella* та ін. Диметилсульфооксид, який використовували в якості пролонгуючої основи добре проникає крізь біологічні мембрани, володіє транспортними властивостями, має протизапальну, анальгетичну, антисептичну та фібринолітичну дію.

Хворим коровам контрольної групи в якості етіотропного препарату внутрішньоматково вводили «Гістеродев», тричі з інтервалом 48 год. Цей фармакологічний засіб містить окситетрацикліну гідро хлорид, генціанвіолет та диметилсульфоксид.

Тваринам обох груп також внутрішньом'язово вводили «Утеротон», щоденно впродовж п'яти діб та «Тривіт», дворазово з інтервалом 15 діб.

Ефективність лікування визначали за термінами клінічного одужування (табл. 1) та відновленням відтворної функції (табл. 2).

Таблиця 1 – Ефективність лікування корів за післяродового метриту з використанням різних етіотропних препаратів

Група	Кількість корів	Одужало до 10-ї доби		Термін одужування, діб
		п	%	
Дослідна	7	6	85,7	6,8
Контрольна	6	4	66,6	7,3

Таблиця 2 – Відновлення репродуктивної функції у корів з метритом після лікування

Група	Кількість корів	Продовженість сервіс-періоду, діб, $M \pm m$	Стали тільними після першого осіменіння	
			п	%
Дослідна	6	78,4 $\pm$ 11,7	4	66,6
Контрольна	4	91,3 $\pm$ 8,9	2	50,0

Отже, за отриманими результатами можна зробити висновок, що за терміном одужування обидва етіотропні препарати не мали суттєвої різниці. Але за кількістю корів, які одужали менше ніж за 10 діб, препарат «Цефген» був ефективнішим на 19 %. Найбільша його порівняльна ефективність спостерігалася у відновленні репродукції хворих корів. Так, у дослідній групі продовженість сервіс-періоду був на 12,9 діб коротшою, а заплідненість після першого осіменіння – більшою на 16,6%.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Причини анафродизії у високпродуктивних корів [Електронний ресурс] / А.Й. Краєвський, М.О. Травецький, В.В. Осмола, Ф.Г. Рошка // Вісник Сумського національного аграрного університету. Серія: Ветеринарна медицина. – 2016. – Вип. 6. – С. 208–213. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Vsna_vet_2016_6_56.
2. Федоренко С.Я. Спосіб лікування корів за катарально-гнійного метриту / С.Я. Федоренко, П.М. Скларов, М.В. Мозговий // III Міжнародна науково-практична конференція викладачів і студентів “Актуальні аспекти біології тварин, ветеринарної медицини та ветеринарно-санітарної експертизи”, травень 2018. С. 101–102. Режим доступу: <https://dspace.dsau.dp.ua/bitstream/123456789/3414/1/4.pdf>
3. Dmytriyeu, I.M., Zhygalyuk, S.V., Luk'yanyk, I.M., Kaczaraba, O.A. (2015). «Cefgen» - suchasnyj pinoutvoryuyuchyj aerolnyj preparat dlya profilaktyky ta likuvannya pislyarodovykh vnutrishn'omatkovykh infekcij u produktyvnykh tvaryn. Materialy shhorichnoyi naukovy-praktychnoyi konferenciyi molodykh vchenykh

«Aktualni problem veterynarnoyi biotekhnologiyi ta infekcijnoyi patologiyi tvaryn». Kyiv, 19–21.

4. Sheldon I.M. Owens Postpartum uterine infection and endometritis in dairy cattle / I.M. Sheldon, S.E. Owens // Proceedings of the 33rd Annual Scientific Meeting of the European Embryo Transfer Association (AETE); Bath, United Kingdom, September 8th and 9th, 2017. DOI: 10.21451/1984-3143-AR1006.

5. Власенко С.А. Патогенетичні механізми порушень репродуктивної функції у високопродуктивних корів за гнійно-некротичних уражень в ділянці пальців: дис. ... доктора вет. наук: 16.00.05; 16.00.07 / Власенко Світлана Анатоліївна. – Біла Церква, 2017. – 429 с.

6. Калиновський Г. М., Захарін В. В., Афанасієва Л. П. Ефективність застосування тканинного препарату фетоплацентату для профілактики і лікування акушерських та гінекологічних патологій у корів. Науковотехнічний бюлетень Інституту біології тварин. ДНДКІ ветпрепаратів та кормових добавок. Львів. 2015. Вип. 16. № 2. С. 372–379.

7. Ордін Ю.М. Поширення, причини, патогенез і лікування корів за післяродового метриту / Ордін Ю.М., Івасенко Б.П., Єрошенко О.В. // Репродуктивна патологія тварин: сучасні методи діагностики, лікування та профілактики: зб. матеріалів Міжнародної науково-практ. конф. присвяч. 85-річчю від дня народж. доктора біологічних наук, проф. Кошевого В. П. (1939–2016) (09–10 жовтня 2024 р., ДБТУ, м. Харків). Харків: Стиль-Іздат, 2024. С. 10–105.

УДК 636.7.09:616.65-002

КОВТУНЕНКО А.О., здобувачка вищої освіти

Науковий керівник – **ЄРОШЕНКО О.В.**, канд. вет. наук

Білоцерківський національний аграрний університет

ПОШИРЕНІСТЬ ХВОРОБ СТАТЕВОЇ СИСТЕМИ У ПСІВ

Досліджено поширеність патології передміхурової залози у псів. Встановлено, що найчастіше діагностуються простатит та доброякісна гіперплазія простати, які виявляються у 25 % та 27 % випадків відповідно.

Ключові слова: пси, простатит, андрологічна патологія.

У загальній структурі захворювань сечостатевої системи собак патологія передміхурової залози становить до 40 %. Серед таких захворювань найчастіше реєструють доброякісну гіперплазію простати та хронічний простатит – понад 45 %, гострий простатит – 10 %, кісти простати – 7 % випадків. Окрім типових клінічних проявів, таких як больовий синдром та полакіурія (часте сечовипускання), ці патології призводять до значних економічних втрат через зниження репродуктивної здатності племінних самців. Варто зазначити, що захворювання передміхурової залози діагностуються виключно у некастрованих псів, причому 68 % з них не використовувалися у відтворенні.

Досить значна поширеність патології простати, відсутність типових клінічних проявів, часто змішаний характер уражень тканини залози та висока ймовірність неопластичних процесів обумовлюють недостатню ефективність як діагностики, так і лікування та профілактики цих захворювань.

Однією з основних проблем сучасної ветеринарної андрології залишається відсутність чітких діагностичних критеріїв, що зумовлює актуальність розробки та впровадження у клінічну практику сучасних методів ранньої діагностики та лікування андрологічних захворювань у псів [1–4].

Отже, висока захворюваність та недостатня ефективність лікування патологій передміхурової залози у псів визначають доцільність поглибленого вивчення цієї проблеми.

Метою даної роботи стало визначення поширеності андрологічних захворювань у псів, які проходили обстеження в умовах клініки ветеринарної медицини «Прайд» м. Біла Церква.